Palveluosasto / Markkinayksikkö

23.10.2017

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 132/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maksupalvelulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Ehdotetuilla lainsäädännön muutoksilla pantaisiin täytäntöön uuden maksupalveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin (EU) 2015/2366 III ja IV osaston säännökset siltä osin kuin ne poikkeavat vanhan direktiivin 2007/64/EY vastaavista säännöksistä. Uusi direktiivi on pääosin täysharmonisointisäädös. Liikenne- ja viestintäministeriö on osallistunut lakiluonnosta valmistelevan työryhmän työhön.

Uuden maksupalveludirektiivin voimaantulo on merkittävä muutos finanssitoimialalle. Uuden maksupalveludirektiivin säännöksiin perustuvilla maksupalvelulain uudistuksilla avattaisiin maksutoimeksiantopalvelut ja tilitietopalvelut kilpailulle. Palveluja voisivat tarjota myös muut kuin tiliä pitävät pankit.

Maksupalvelulain soveltamisalan muutokset

Maksupalvelulain soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi mm. teleyritysten tarjoamien palvelujen osalta. Soveltamisalan muutokset perustuvat uuteen maksupalveludirektiiviin.

Teleyrityksiä koskevaa soveltamisalapoikkeusta on direktiivissä kavennettu ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna. Uudessa maksupalveludirektiivissä lähtökohtana on, että teleyritysten tarjoamat maksupalvelut kuuluvat soveltamisalaan silloin, kun niissä on kyse jostain direktiivissä tarkoitetusta maksupalvelusta riippumatta teleyrityksen palvelukokonaisuudessa mahdollisesti tarjoamasta lisäarvosta.

Direktiiviin perustuen ehdotetun maksupalvelulain 3 §:n 6 kohdan mukaan eräät maksutapahtumat, joita teleyritys tarjoaa palvelun käyttäjälle sähköisten viestintäpalvelujen lisäksi ja jotka laskutetaan asiaan liittyvässä laskussa, on rajattu maksupalvelulain soveltamisalan ulkopuolelle pienen kuukausittaisen euromääräisen arvon perusteella. Tällaisia ovat digitaalisen sisällön tai äänipohjaisten palvelujen hankintaa varten toteutetut maksutapahtumat sekä maksutapahtumat, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä hyväntekeväisyystoiminnan yhteydessä tai lippujen ostamista varten (tällaisia ovat esimerkiksi digitaalinen sisältö, hyväntekeväi-

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

syys, matka-, pysäköinti-, pääsy tai muiden sen kaltaiset liput). Edellytyksenä on kuitenkin, että kunkin erillisen maksutapahtuman arvo on enintään 50 euroa ja että maksutapahtumien kumulatiivinen arvo on yksittäistä käyttäjää kohden enintään 300 euroa kuukaudessa. Mainitut maksutapahtumat jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle myös silloin, kun palvelun käyttäjä rahoittaa ennakolta teleyrityksen hallussa olevaa tiliään ja maksutapahtumien kumulatiivinen arvo on enintään 300 euroa kuukaudessa.

Kuten hallituksen esityksen kohdassa 4.3 on esitetty, edellä mainitut maksupalvelulain soveltamisalan muutokset edellyttävät teleyrityksiltä maksujen seuraamiseen liittyviä tietojärjestelmämuutoksia, joista aiheutuu teleyrityksille kustannuksia.

Maksupalvelulain vahvaa tunnistamista koskeva sääntely

Maksupalveludirektiivissä on säännökset palveluntarjoajan velvollisuudesta käyttää direktiivissä määriteltyä vahvaa tunnistamista sekä huolehtia maksupalvelun käyttäjien henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamisesta silloin, kun maksaja käynnistää sähköisen maksutapahtuman. Kyseessä on siis maksajan tunnistaminen sähköisesti. Komission myöhemmin annettavissa teknisissä sääntelystandardeissa säädetään maksupalveludirektiivin vahvaa tunnistamista koskevista tarkemmista vaatimuksista sekä sen käyttöön liittyvistä mahdollisista poikkeuksista (esim. pienmaksut). Koska komissio tulee tarkemmin sääntelemään maksupalveludirektiivin mukaisen vahvan tunnistamisen, ei ole tarkoituksenmukaista sitoa maksupalvelulain vahvaa tunnistamista Suomen vahvaa sähköistä tunnistamista koskeviin vaatimuksiin. Käytännössä tarkoitus on, että Suomen tunnistuslain (Laki vahvasta sähköisistä tunnistusvälineistä ja sähköisistä luottamuspalveluista annettu laki 617/2009) mukainen vahva sähköinen tunnistaminen täyttää aina myös maksupalveludirektiivin ja maksupalvelulain mukaisen vahvan tunnistamisen vaatimukset, mutta maksupalvelulain mukainen vahva tunnistaminen voi olla muutakin, joka täyttää tulevaisuudessa annettavien komission teknisten sääntelystandardien vaatimukset.

Hallituksen esityksen kohdassa 4.3 on käsitelty eroa esitetyn maksupalvelulain mukaisen vahvan tunnistamisen ja tunnistuslain (617/2009) mukaisen vahvan sähköisen tunnistamisen välillä sekä on tunnistettu, että tällä voi olla välillisiä vaikutuksia vahvan sähköisen tunnistamisen markkinoihin. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että maksupalveludirektiivin nojalla annettavissa komission teknisissä sääntelystandardeissa otetaan mahdollisimman pitkälle huomioon yhteensopivuus eIDAS-asetuksen korotetun ja korkean varmuustason mukaisen vahvan sähköisen tunnistamisen vaatimusten kanssa. Siten voidaan varmistaa maksupalvelulain mukaisten tunnistamismenetelmien riittävän korkea turvallisuuden taso. Yhteentoimivilla sähköisillä tunnistamispalveluilla on myös keskeinen merkitys digitaalisten palvelujen ja liiketoiminnan kehittämiselle.

Muutokset tietoyhteiskuntakaareen

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää ehdotettuja muutoksia tietoyhteiskuntakaaren 125 ja 134 §:ään perusteltuina. Ehdotettu 125 §:n muutos liittyy maksupalvelulain entistä yleisempään soveltamisalan määrittelyyn maksupalvelulain 1 §:ssä sekä lain 3 §:ssä määriteltyihin soveltamisalan rajauksiin. Näin ollen vanha viittaus maksupalvelulakiin on tarpeen muuttaa.

Ehdotettu 134 §:n muutos on lakitekninen ja liittyy maksupalvelulain soveltamisalan muutokseen ja muuttuneeseen lakiviittaukseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi